

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Het volgende werd op 7 september 2011 uitgesproken door
Aart Bogerd, bestuurder van Syndion

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Bestuurderslunch Zorgberaad
7 september 2011

Aart Bogerd
Syndion

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Overheid:

- private zorg tot 1960
- verstaelijking na 1960
- eigen verantwoordelijkheid burgers
- marktwerking na 1995
- oplopende tekorten bij VWS
- > Regeer-/ Gedoogakkoord

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Geen kaasschaafmethode, maar principiële keuze!

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Lang verwachte nota Langdurige zorg (AWBZ):

- VWS investeert in AWBZ in 2012 en gaat uit van structurele groei van 2,5%
- cliëntpositie in AWBZ sterker
- uitstellen IQ-grens voor toegang AWBZ
- AWBZ inperking door extramurale begeleiding (incl. dagbesteding) onder WMO te brengen
- jeugdzorg wordt gemeenteverantwoordelijkheid
- wet Werken naar Vermogen vervangt WSW, Bijstand en Wajong

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Lang verwachte nota Langdurige zorg (vervolg):

- PGB alleen voor intramurale indicatie
- scheiden wonen-zorg neemt langzaam toe (V&V + ZZP 1 en 2 in 2014)
- vervoer voor extramurale dagbesteding > gemeenten verantwoordelijk
- zorgkantoren opheffen, wordt verantwoordelijkheid van zorgverzekeraars

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Aandachtspunten:

- begeleiding = eufemisme voor verzorging, sturing, opvoeding en preventie van probleemgedrag
- zorgorganisaties hebben op grond van hun visie sterk bijgedragen aan vermaatschappelijking: van intramuraal > zelfstandiger extramuraal
- hoewel sommige cliënten wel een intramurale indicatie zouden kunnen krijgen is deze verblijfsindicatie vaak niet aangevraagd omdat men zorg niet volledig aan organisaties over wil laten/dragen> risico op alsnog intramurale plaatsingen.

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

AWBZ:

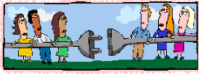
- één wet
- één verstrekkingbesluit
- 1 à 2 zorgkantoren voor 1 à 2 regio's
- één zorginkoper per regio
- functies (behandeling, verpleging, verzorging, begeleiding en verblijf) zijn goed af te stemmen

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

WMO:

- één wet
- zoveel gemeenten, zoveel reglementen
- verschillende prestatievelden > meerdere afdelingen
- aanbestedingen per prestatieveld?
- hh-zorg in één hand > afstemmen met andere functies > vraagt aparte organisatie
- keukentafel 'indicaties' en compensatiemogelijkheid

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Aanpassing WMO wetstekst

Naast een huishouden kan voeren

- zich kan verplaatsen in/om woning
- zich lokaal kan verplaatsen
- kan deelnemen aan maatschappelijk verkeer

Ook dagelijkse levensverrichtingen kan uitvoeren en het persoonlijk leven structureert en daarover regie voert

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Doelgroep kan zonder ondersteuning niet participeren

Gevolgen voor huidige gebruikers (1):

- meer ontmoeting en contact met andere burgers
- meer mogelijkheid voor lokale oplossingen en afstemming
- meer keuze door groter aantal aanbieders
- zijn mensen met verstandelijke beperkingen in staat om aan de 'keukentafel' behoeften en oplossingen te beoordelen?

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Gevolgen voor huidige gebruikers (2):

- vaker aangewezen op familie, vrijwilligers, lekeneskundigheid, etc.
- verlies van verzekerd recht
- globalere benadering van begeleiding
- keukentafelgesprekken i.p.v. indicatie; meer of minder maatwerk?
- mogen ernstig gehandicapten zoveel blijven kosten?

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Gevolgen voor huidige gebruikers (3):

- grotere verschillen in keuzevrijheid > gemeenten zijn gericht op eigen territorium, budget en politieke kleur
- niet de mate van beperking maar de sterkte van het thuismilieu bepaalt AWBZ of WMO (grondwet?)
- cliënten met gelijke persoonlijke kenmerken gaan eventueel verschillende rechten op dagbesteding krijgen (grondwet?)
- het kastje en de muur

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Gevolgen voor aanbieders (1):

- werken met meer gescheiden functies / indicaties voor dezelfde klant
- meer muren > afschuifgedrag van betalende partijen
- groter aantal (potentiële) aanbieders > verlies van schaalgrootte, minder efficiënte overhead, etc.
- voelt gemeente zich verantwoordelijk voor preventie t.a.v. AWBZ kosten? (respijtzorg, vroegtijdige ontwikkelingsstimulering, ondersteuning thuismilieu t.b.v. langer verblijf thuis)

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Gevolgen voor aanbieders (2):

- afstemming met één zorgkantoor > onderhandelen met 20 gemeenten (of samenwerkingsverbanden) > meerdere aanbestedingen en verantwoording

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Gevolgen voor aanbieders (3):

- goedkoper werken vraagt meer standaardisatie, lager betaalde medewerkers en grotere schaalgrootte
- concurrentie vooral op prijs > kwaliteit kent (nog) geen definities
- decentralisatie vraagt verschillend beleid in verschillende gemeenten/ werkgebieden

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

NODIG: aandacht voor specifieke groepen

- Ernstig en matig gehandicapte kinderen (gedragsstoornissen, sondevoeding, ademhalingsproblemen, dubbele diagnoses) > vragen om veel kennis
- mensen met NaH > complexe problematiek > vraagt om complexe oplossingen

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

NODIG: aandacht voor specifieke groepen

- ernstig dementerenden (verzorgd door hun kinderen) vallen onder WMO, idem personen met ernstige, psychiatrische problemen die nog in eigen huis of bij ouders/familie wonen

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Karakter dagbesteding (1)
Bij collectieve zorg twee uitersten op continuüm

- iedereen in kleine gebiedcirkel bezoekt heterogene groep
 - eigenwaarde van de één, kan leiden onder de ander
 - alleen voor verstrooiende, niet gerichte activiteiten
 - de 'activiteitenleider' bepaalt, deelnemers zijn object, nemen geen initiatief
- uit grotere cirkel bezoekt men bv. homogene, meer op doelgroep of vakgebied gespecialiseerde activiteiten
 - deelnemers hebben zelf meer inbreng
 - voelen herkenning van hun beperking
 - beheersen hun vak en voelen erkenning

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Karakter dagbesteding (2)
Deelname aan dagactiviteiten varieert:

- van 2 ochtenden voor een jong kind
- tot 12 dagdelen (inclusief zaterdag) voor een ernstig gehandicapte of meervoudig gehandicapte persoon met zwakke of overbelaste thuissituatie

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

WMO:

- strekken tot voorkoming van opname in een inrichting of verwaarlozing
- respijt voor belasting mantelzorgers door dagopname, zaterdag- of weekendopvang, logeerfunctie, etc.
- versterken draagkracht klant / mantelzorgers

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Eén van de doelstellingen van Syndion:

Mensen groeien op, werken, wonen en recreëren in de samenleving!
=
Inclusie (integratie)

- * fysieke integratie
- * functionele integratie
- * sociale integratie

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Voorbeelden passend bij doelstelling gehandicaptenzorgorganisaties/jeugdzorg:

- bijdragen aan vroegtijdige signalering én hulp op ontwikkelingsachterstand (grootste kans op verkleinen/ inhalen achterstand)
- ondersteuning van ouders met pedagogische en praktische hulp
- ondersteuning op kinderdagcentra, peuterspeelzalen, basisonderwijs en speciaal onderwijs

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Voorbeelden passend bij doelstelling gehandicaptenzorgorganisaties/jeugdzorg:

- opvang begeleiding op week- en zaterdagen in speciale kinderdagcentra of dagopvang
- respijt zorg d.m.v. logeergezinnen, logeerhuizen en vakantieweken
- stimuleren van de ontmoeting tussen gehandicapten en niet gehandicapten d.m.v. straatspeldagen, werken als vrijwilliger, toeleiding naar arbeid, etc.

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Voorbeelden passend bij doelstelling gehandicaptenzorgorganisaties/ouderenzorg:

- bemiddeling tussen gezinnen en vrijwilligers
- mantelzorgondersteuning
- etc. etc.

Alles gericht op zolang mogelijk zo gewoon mogelijk deelnemen aan de samenleving!

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Voorbeelden passend bij ouderenzorg en gehandicaptenzorg:

- Voor dementerenden wordt door zorggevers al vaak bemiddeld naar burens, familieleden en vrijwilligers
- dagopvangprojecten, sociëteits- of verenigingsachtige bijeenkomsten > ondersteund door zorgorganisaties
- inschakelen burens

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Voorbeelden passend bij gehandicaptenzorg:

- "Eigen kracht"-bijeenkomsten en netwerkvondens
- vanuit de zorgorganisaties zoeken naar "natuurlijke support"

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Oprachten die er lijken te liggen:

- letten op synergie in gebruik van gebouwen, aanwezige kennis, etc. > veel voordeel te halen!
- voortwerken aan door aanbieders gevonden nieuwe vormen van ondersteuning / begeleiding en bedenken van nieuwe vormen

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Oprachten die er lijken te liggen:

- Voorkomen van stoer gedrag: "dat doen wij wel even!" Dit is een gezamenlijke opdracht!
- voorkomen van weglekken van geld in bureaucratie en mislukkingen
- voorkomen van pennywise en poundfoolish!

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Transitie AWBZ - WMO

Vragen van aanbieders aan gemeenten:

- Hebben gemeenten genoeg kennis over ernstig gehandicapten, kindzorg, psychiatrische patiënten, NaH-clënten en multiprobleem-situaties?
- Wat hebben gemeenten zwakke groepen te bieden?
- zorgaanbieders willen partner zijn voor gemeenten/ samenleving; wat willen gemeenten?
- hoe om te gaan met aanbesteding / mededinging?

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Het volgende werd op 7 september 2011 uitgesproken door
Harry Wagemakers, wethouder te Dordrecht

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

**DECENTRALISATIE BEGELEIDING
NAAR GEMEENTEN:
EEN EERSTE ORIENTATIE**

Bestuurderslunch Zorgberaad
7 september 2011

Harry Wagemakers
Gemeente Dordrecht

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

OPZET PRESENTATIE

- Wat komt er op de gemeente af?
- Waar liggen de kansen voor de gemeente?
- En de uitdagingen/vraagstukken?
- Hoe gaat we dit aanpakken in Dordrecht en regio?

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

DECENTRALISATIE BEGELEIDING

REGEERAKKOORD:
Extramurale begeleiding (w.o. dagbesteding) uit AWBZ gaat over naar de Wmo

Gemeenten worden verantwoordelijk:

- vanaf 2013 voor nieuwe cliënten (incl. herindicaties)
- vanaf 2014 voor alle cliënten (Dordrecht: 1543 personen)

Taakstelling op budget van 5% van € 2,8- € 3,3 mld.

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

**WMO-COMPENSATIEPLICHT:
bieden van ondersteuning zodat een
burger...**

...een huishouden kan voeren	...zich in en om de woning kan verplaatsen
...zich lokaal kan verplaatsen	...kan deelnemen aan het maatschappelijk verkeer en sociale verbanden kan aangaan

...dagelijkse levensverrichting en uit te voeren en het persoonlijk leven te structureren en daarover regie te voeren.

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

DE KANSEN VAN DE WMO

- Begeleiding is geen zorg maar (een bijdrage aan) participatie
- Dichtbij burgers organiseren (schaal van de wijk)
- Verbindingen met andere beleidsterreinen: welzijnsaanbod, inclusief beleid, WnV, jeugd enz
- Beweging richting: ontzorgen, de-medicaliseren, re-professionaliseren (generalist)
- Kanteling van begeleiding op basis van verantwoordelijkheidsladder:
 1. eigen kracht en sociaal netwerk
 2. inzet mantelzorg en vrijwilligers
 3. collectieve voorzieningen
 4. individuele ondersteuning

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

HOEVEEL CLIËNTEN IN DORDRECHT (per 1/1/2011)?

• SOMATIEK 0-64 jr	80
• SOMATIEK 65-74 jr	43
• SOMATIEK 75+ jr	97
• PSYCHO-GERIATRIE 65+ jr	116
• PSYCHIATRIE 0-17 jr CIZ	4
• PSYCHIATRIE 0-17 jr JZ	onbekend
• PSYCHIATRIE 18+ jr	552
• VERSTANDELIJK BEPERKT 0-17 jr	192
• VERSTANDELIJK BEPERKT 18+ jr	309
• ZINTUIGLIJK BEPERKT	32
• LICAMELIJK BEPERKT	118
• Totaal	1543

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

ORIENTATIE IN DRECHTSTEDEN

- Dordrecht is eind 2011 gestart met oriëntatie in de Drechtsteden
- Oriëntatie omvat:
 - Dossieronderzoek stukken VWS, VNG, CIZ e.a.
 - Relatie G32-netwerk en transitiebureau VWS-VNG
 - Interviews met ruim 25 zorgaanbieders in regio
 - Werkbezoek voor bestuurders/ambtenaren MEE bij aanbieders én individuele cliënten

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

WAT HEEFT DE ORIËNTATIE IN DE REGIO OPGELEVERD?

- Overwegend positieve ontvangst
- Complexe decentralisatie (inhoud, tijd, budget)
- Gevarieerde en zware doelgroep
- Het begeleidingsaanbod:
 - 1000 bloemen
 - Sectoraal
 - Sterk geprofessionaliseerd
 - Veelal regionaal
- Er liggen kansen voor innovatie aldus aanbieders

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

WELKE VRAAGSTUKKEN MOETEN IN 2011/2012 O.A. WORDEN OPGEPAKT?

INHOUD (WAT?)

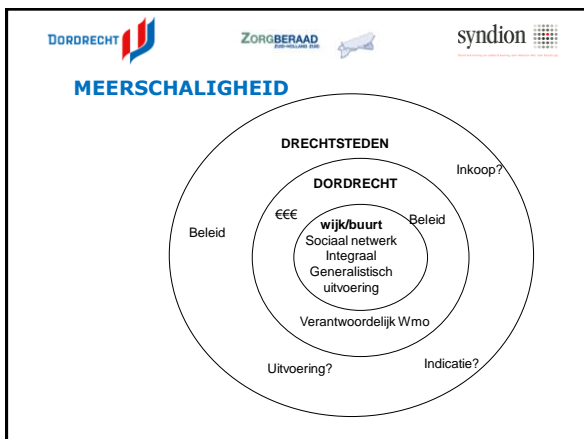
- Regionale visie op begeleiding voor Drechtsteden
- Innoveren op basis van Wmo en kanteling
- Nieuwe werkwijze ontwikkelen
- Mobiliseren eigen kracht van individu en samenleving

UITVOERING (HOE?)

- Uitvoeringsorganisatie
- Indicatiestelling
- PGB
- Efficiency
- Prikkel op afbouw van zorg
- Samenwerking op wijkniveau

SAMENHANG

- Samenhang met decentralisatie Jeugdzorg
- Samenhang met Werken naar vermogen
- Schakelen tussen schalen: regio – gemeente – wijk

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

INNOVATIE MOET !

À LA DE WMO MET MINDER MIDDELEN EEN PASSEND AANBOD REALISEREN VOOR EEN GROEIENDE DOELGROEP

- Inzet eigen kracht: sociale netwerkstrategie
- Integraal werken: sociale wijkteams
- Collectieve arrangementen
- Slim omgaan met beschikbare mensen en middelen (en ruimten)
- Generalist waar mogelijk, specialist waar nodig

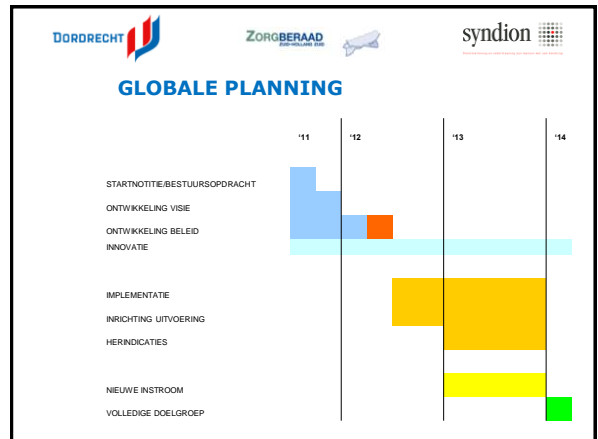
Gebruik maken van de ervaringen uit de lopende pilots maatschappelijke ondersteuning

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

HOE GAAN WE VERDER IN 2011?

De klus is complex, de tijd is krap dus:

- Fase 1 Oriëntatie afronden
- Fase 2 Beleidsontwikkeling start met een startnotitie en bestuursopdracht
- Regionaal projectteam vanuit Drechtsteden
- Harry Wagemakers trekt het dossier Begeleiding in de regio
- Inhoudelijke expertise maatschappelijk veld benutten
- Veld uitdagen tot innovatie (V&V)
- Organiseren interactieve bijeenkomsten (innovatietafels) met aanbieders én cliënten

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

GEZAMENLIJKE VERANTWOORDELIJKHEID

BENT U BEREID MET DE GEMEENTE(N) MEE TE DENKEN OVER EEN INTEGRALE INVULLING VAN BEGELEIDING:

- OP VERNIEUWENDE WIJZE
- MET DE WMO ALS KADER
- EN DE VRAAG VAN DE KLANT CENTRAAL?

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Stelling 1

- De zwaksten en minst weerbaren moeten doelgroep nummer 1 zijn bij de uitvoering van de WMO

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Stelling 2

- Gemeenten moeten veel extra deskundigheid toevoegen aan personen die keukentafelgesprekken gaan voeren.

DORDRECHT ZORGBERAAD syndion

Stelling 3

- Aanbesteding is geen goede methodiek voor participatieaanpak.

Stelling 4

- Wmo-zorg moet permanente opname in een instelling voorkomen. Dit vraagt soms sturing en huishoudelijke verzorging en/of opvoeding en/of preventie van probleemgedrag (begeleiding). Hoe ver kan de gemeente gaan?

Stelling 5

- Door een hakbijl tussen WMO en AWBZ te leggen in de woonsituatie (ZZP alleen bij 24-uurszorg) komen mensen met echte gezondheidszorgaspecten c.q. ernstige handicaps toch in de WMO. Voor deze mensen zou een ZZP-indicatie mogelijk moeten zijn met ondersteuning in de thuissituatie via een volledig pakket thuis.